

ÖĞRENCİ

ADI:

SOYADI:

SINIFI: NO:

ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2023 - 2024 EĞİTİM - ÖĞRETİM YILI
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ 8. SINIFLAR
2. DÖNEM 2. SINAV ÖRNEK SORULARI **

Okulunuzun Adı

CEVAP ANAHTARISınav süresi **40** dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.**Din, birey ve toplum arasındaki ilişkiyi yorumlar.**

1. "Allah esenlik yurduna çağırıyor. Dileyene (mutluluğa ulaştıracak) doğru yolları gösteriyor." (Yunus suresi 25.ayet) **Ayetinden de yararlanarak dinin temel gayesinin ne olduğunu yazınız. (10 puan)**

Dinin temel gayesi insanların dünya ve ahiret mutluluğunu sağlamaktır. "Allah esenlik yurduna çağırıyor. Dileyene (mutluluğa ulaştıracak) doğru yolları gösteriyor." ayetinde belirtildiği üzere Yüce Allah din vasıtasıyla insanları ebedi mutluluğa çağırır ve bunun yollarını gösterir.

Din, birey ve toplum arasındaki ilişkiyi yorumlar.

2. "İnsan toplumsal bir varlıktır, tek başına hayatını sürdüremez. İslam dini toplumsal yaşama çok önem vermiş ve insanların birlik ve beraberlik içinde olmasını tavsiye etmiştir."

Bu durumu İslam dininin toplumsal hayatımıza katkılarından örnekler vererek açıklayınız. (10 puan),

İslam dini, dürüstlük, yardımseverlik, saygı, adil olma, merhamet gibi temel ahlaki değerleri teşvik eder. Bu değerler, toplumda güven ve dayanışmanın oluşmasına katkıda bulunur. Örneğin, zekat ve sadaka gibi kurumlar, fakir ve yoksulların refahını gözetmeyi ve toplumda maddi eşitsizliği azaltmayı amaçlamaktadır.

İslam dininin can, nesil, akıl, mal ve din emniyeti ile ilgili ortaya koyduğu ilke ve hedefleri analiz eder.

3. **Bu tabloda yasaklanan tutum ve davranışların, dinin korumayı hedeflediği haklardan hangisi ile ilgili olduğunu karşılıklarına işaretleyiniz. (10 puan)**

	İntihar etmek	Alkol kullanmak	Hurafelere inanmak	Kumar oynamak	Sigara içmek	İsraf etmek	Uyuşturucu kullanmak	Hırsızlık yapmak	Allah'ın koyduğu kurallara uymamak	Nikâhsız yaşamak (zina)
I. Canın korunması	*				*					
II. Malın korunması.				*		*		*		
III. Aklın korunması		*					*			
IV. Dinin korunması			*						*	
V. Neslin korunması										*

İslam dininin can, nesil, akıl, mal ve din emniyeti ile ilgili ortaya koyduğu ilke ve hedefleri analiz eder.

4. “Sözlerin en hayırlısı Allah’ın kitabı Kur’an-ı Kerim’dir. Yolların en hayırlısı Muhammed’in yoludur. İşlerin en kötüsü sonradan ortaya çıkarılan bid’atlerdir. Bütün bid’atler de dalalettir.” (bid’at: sonradan ortaya çıkan şey dalalet: sapma, yoldan çıkma)

Peygamberimizin bu sözünden hareketle dinin korunmasında gözetilmesi gereken hususlar nelerdir, yazınız. (10 puan)

Dinin korunmasında gözetilmesi gereken en önemli husus sağlam ve doğru bilgi kaynaklarıyla dinin anlaşılmasıdır. İslam dininin temel kaynakları Kur’an-ı Kerim ve Hz. Muhammed’in (s.a.v.) sünnetidir. Bu konuda hurafe ve batıl inançlardan uzak durmak, dini doğru kaynaklardan öğrenmek, dinin tahriflerden (saptırma, çarpıtma, değiştirme, bozma, bozulma) uzak tutulması, Allah’ın koyduğu sınırlara uymak. helal ve harama dikkat edilmesini sayabiliriz.

İslam Dini’nin can, nesil, akıl, mal ve din emniyeti ile ilgili ortaya koyduğu ilke ve hedefleri analiz eder.

5. İslam dini korunması için hile, rüşvet, hırsızlık, aldatma, dolandırıcılık, israf, kumar gibi haksız yolların hepsini yasaklamış ve haram kılınmıştır.

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere gelmesi gereken uygun kavramı yazınız. (10 puan)

Malın

Hiz. Yusuf’un örnek hayatından ilkeler çıkarır.

6. Hiz. Yusuf peygamberin kıssasından almamız gereken derslerden beş tanesini yazınız. (10 puan)

Hiz. Yusuf kıssasında yer alan dersler:

- İnsanlar her durumda iffet ve namusunu korumalıdır.
- Evlat hasreti çeken Hiz. Yakub’un sabır ve metanetle Allah’a sığınması gibi bizlerinde her koşulda yalnızca Allah’a tevekkül etmemiz gerektiği..
- Bize yapılan hatalar karşısında biz de Hiz. Yusuf’un abilerini affettiği gibi affedici olabilmeliyiz.
- Hiz. Yusuf’un Allah’a olan teslimiyetinden ve sabrından ötürü Mısır’a vezir olması ve gıpta ile bakılacak bir konuma yükselmesi gibi her zorluğun ardından muhakkak bir kolaylık olduğu bilinci ile yaşamamız gerektiği.
- Hiz. Yusuf’un zindanda bile tebliğ yapmaktan vazgeçmediği gibi bizlerin de onu örnek olarak her koşulda Allah’ı anlatmamız gerektiği.

Hiz. Muhammed’in doğruluğu ve güvenilir kişiliği ile peygamberlerin özellikleri arasında ilişki kurar.

7. Hiz. Muhammed (sav) bir gün Medine çarşısında dolaşırken elini bir buğday çuvalına daldırmış ve altının ıslak, üstünün ise kuru olduğunu görmüştür. Bunun üzerine “..... İnsanların görmeleri için ıslak olan kısmı üste koymak gerekmez miydi? ...” buyurmuştur.

Bu örnek olayı peygamberimiz Hiz. Muhammed’in (sav.) hangi ahlaki özelliği için örnek olarak verebiliriz?

Doğruluk, güvenilirlik

Aynı konuyla ilgili peygamberimizin hayatından bir örnek de siz veriniz. (10 puan)

Hiz. Muhammed tüm Mekkelilere İslam’ı anlatmak için onları Safa Tepesi’ne çağırıp, “Ey insanlar şu dağın arkasında size karşı hazırlanmış bir ordu vardır desem bana inanır mısınız?” diye sormuştu. Orada bulunanların hepsi birden, “Evet inanırız. Çünkü senden hiçbir zaman yalan söz duymadık.” diyerek cevap vermişlerdi.

Hz. Muhammed'in istişareye verdiği önemi ortaya koyan örnek olaylardan hareketle gündelik hayatta ilgili çıkarımlarda bulunur.

8. **İstişare etmek ne demektir? Hz. Muhammed'in hayatından bu konuda bir örnek veriniz. (10 puan)**

İstişare etmek, bir konuda bilgi sahibi veya tecrübeli kişilerin fikirlerini alarak, onlarla görüş alışverişinde bulunarak karar vermek anlamına gelir.

Hz. Peygambere, Bedir savaşı zaferle sona erdiğinde esirler getirildi. Hz. Muhammed (s.a.v.) "Bu esirler hakkında ne diyorsunuz?" diye sorarak ashâbına danışmıştı. Sonuçta Hz. Ebû Bekir'in (r.a.) görüşünü benimsemiş, okuma yazma bilenlerin on Müslümana öğretmeleri karşılığında serbest bırakmıştı.

İslam dininin temel kaynaklarını tanıtır.

"Size iki şey bırakıyorum. Onlara sımsıkı sarılırsanız, yolunuzu şaşırırmazsınız; Allah'ın Kitabı ve Peygamberinin yoludur.. (Hadis)"

9. **Yukarıdaki hadisten hareketle İslam Dininin temel kaynaklarını ve bu kaynakların sözlük ya da terim anlamlarını yazınız. (10 Puan)**

İslam Dininin temel kaynakları Kur'an ve sünnettir.

Kur'an: sözlükte "toplamak, okumak, bir araya getirmek" anlamlarına gelir. Terim olarak ise şu şekilde tanımlanır: "Hz. Peygambere vahiy yoluyla gelen, mushaflarda yazılı olan, değiştirilmeden nesilden nesile nakledilen, okunması ve yaşanması ile ibadet edilen, Allah'ın (c.c.) mucize kelimeleridir (sözleridir)."

Sünnet: Yol, gidiş ve yaşam tarzı, Hz. Peygamberin sözleri, uygulamaları ve sahabilerin (onu gören arkadaşları ve dostları) yapmış olduğu davranışları onaylaması şeklinde tanımlanır.

Ayetlerden hareketle Kur'an'ın ana konularını sınıflandırır.

10. **Aşağıdaki ayetlerin altına Kuranın hangi ana konusuyla ilgili olduğunu yazınız. (10 puan)**

Yolculuğuna gücü yetenlerin haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır. (Âl-i İmrân suresi, 97. ayet.)

CEVAP: İBADET

Allah şüphesiz adaleti, iyilik yapmayı, yakınlarla bakmayı emreder; hayasızlığı, fenalığı ve haddi aşmayı yasak eder..." (Nahl suresi, 90. ayet.)

CEVAP: AHLAK

"... Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve ahiret gününü inkâr ederse derin bir sapıklığa düşmüş olur." Nisâ suresi, 136. ayet.

CEVAP: İNANÇ

"Andolsun ki, onların kıssalarında akıl sahipleri için ibret vardır..." (Yûsuf suresi, 111)

CEVAP: KISSA

"Ölçtüğünüzde ölçmeyi tam yapın, doğru terazi ile tartın..." (İsrâ suresi, 35)

CEVAP: SOSYAL HAYAT (MUAMELAT)

** Bu örnek yazılı sınav soruları 9 Şubat 2024 tarihinde yapılan İl Zümre Öğretmenler Kurulu toplantısında il/ilçe alan zümre öğretmenlerince kararlaştırılan senaryolardan 1. senaryo dikkate alınarak hazırlanmıştır.